

336.2: 7/8 : 008 : 7-078 : 347-472/474 :
347-451

93-020

Ministerie van
Welzijn,
Volksgezondheid en
Cultuur

Directoraat-Generaal
voor Culturele Zaken

Rijswijk,
november 1992

Beeldmonsterting - Bibliotheek
Herengracht
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

*C*ultuur
*f*iscus

De *fiscale* aspecten van cultuursponsoring, schenkingen, donaties en aankopen

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
1	Inleiding	5
2	Sponsoring of schenking?	6
3	Sponsoring	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Gevolgen voor de sponsor	7
	3.3 Gevolgen voor de gesponsorde	8
	3.4 Sponsoring en omzetbelasting (BTW)	8
4	Schenkeningen	12
	4.1 Algemeen	12
	4.2 Gevolgen voor de schenker	13
	4.2.1 <i>De schenker is onderneemer</i>	13
	4.2.2 <i>De particuliere schenker</i>	13
	4.3 Gevolgen voor de begiftigde (schenkingsrecht)	15
	4.4 Schenkingen en omzetbelasting	18
	4.4.1 <i>Gevolgen voor de schenker</i>	18
	4.4.2 <i>Gevolgen voor de begiftigde</i>	18
5	Donateurs, begunstigers en vriendenverenigingen	19
6	Aankoop en bezit van kunst	20
	6.1 Algemeen	20
	6.2 Kunstbezit en de ondernemer	20
	6.3 Kunstbezit en de particulier	22
7	Ten slotte	23
	Toelichting begrippen	24

Boekmansichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

f

Voorwoord

Tot aan het einde van de vorige eeuw was het vooral het 'partieulier initiatief' dat zich de rol van beschermer van kunst aanmat. Welgestelde particulieren, handelaren in olie, textiel- en havenbaronnen brachten enorme kunstcollecties bijeen. Het onderbrengen van deze collecties in rijks- of gemeentelijke musea markeerde de periode waarin de overheid het cultuurbeleid op zich nam. Na deze omslag bleef er een strikte rollenscheiding bestaan tot ver in de tweede helft van deze eeuw. De laatste decennia is echter het besef gegroeid dat de maatschappelijke verantwoordelijkheid voor het in stand houden van de cultuur een gedeelde verantwoordelijkheid is van overheid, bedrijfsleven en particulieren.

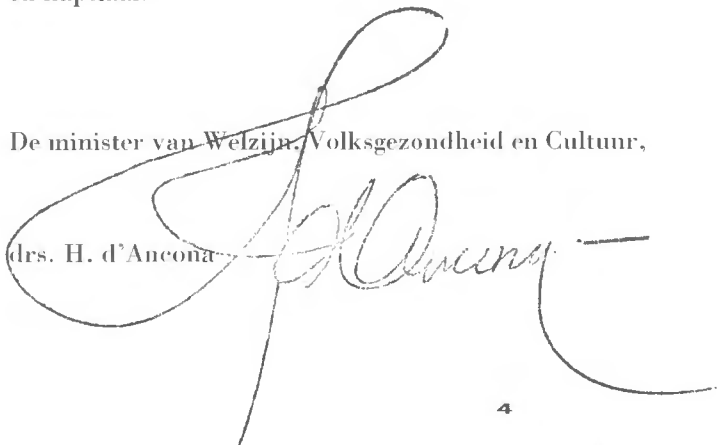
Het doet mij daarom veel genoegen dat ik deze brochure over de fiscale aspecten van stenn aan cultuurinstellingen kan uitbrengen. In 'Cultuur en Fiseus' komen onderwerpen aan bod als sponsoring, schenkingen, donaties en de regelgeving rond aankopen van cultuurvoorwerpen. Deze brochure is bedoeld voor particulieren en bedrijven die de cultuur willen ondersteunen. Er bestaan vele fiscale faciliteiten om deze vrijgevigheid aantrekkelijk te maken. Deze mogelijkheden zijn echter lang niet bij iedereen bekend.

'Cultuur en Fiseus' is het vervolg op een brochure die eerder onder dezelfde titel is uitgebracht. De sterk veranderde regelgeving, onder meer door de invoering van 'Oort', maakte herziening noodzakelijk. Ook was gebleken dat bij de gebruikers van de brochure behoefte bestond aan meer voorbeelden en uitwerkingen. Een en ander heeft ertoe geleid dat dit boekje veel uitgebreider en completer is geworden dan de eerdere versie.

Ik hoop dat deze brochure een bijdrage zal leveren aan het bij elkaar brengen van kunst en kapitaal.

De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,

(drs. H. d'Ancona

Inleiding

Overall om ons heen zijn vormen van cultuursponsoring te zien. Schouwburgfoyers en zalen worden vernoemd naar financiële weldoeners. Vriendenverenigingen zetten zich belangeloos in voor toneelgezelschappen en orkesten. Exposities en culturele evenementen worden vaak georganiseerd met behulp van bijdragen van ondernemingen. Al deze vormen van sponsoring dragen bij aan het gevarieerde culturele aanbod dat in Nederland bestaat. Dat de fiscus hierbij een rol speelt is echter bij weinig mensen bekend. Toch is het voor beide partijen, zowel de sponsor als de gesponsorde, van belang om ook dit aspect mee te wegen voor besloten wordt op welke wijze er het beste kan worden samengewerkt.

In deze brochure ligt het accent op ondersteuning door het bedrijfsleven, maar er komen ook zaken aan de orde die voor particulieren van belang zijn. De onderwerpen die centraal staan zijn de aftrekbaarheid van kosten bij sponsoring, de giftenaftrek, het schenkingsrecht en omzetbelastingaspecten.

Aan het slot komen de fiscale aspecten van aankoop en bezit van kunstobjecten aan de orde.

N.B. Deze brochure is opgesteld volgens de regelgeving van november 1992. Wijzigingen in de belastingwetgeving van na deze datum zijn dus niet verwerkt.

Sponsoring of schenking?

Financiële ondersteuning kan in verschillende vormen worden gegeven. Een culturele instelling kan een bepaald bedrag ontvangen, maar bijvoorbeeld ook een lening krijgen tegen een lage rente. Voorbeelden van steun in natura zijn gratis transport, verzekering, drukwerk, tribunebouw, enz.

Vaak doet de ondersteunde instelling als tegenprestatie iets terug voor de gever. Meestal is dit het bevorderen van de naamsbekendheid, door de naam van het bedrijf te vermelden op affiches, in programma's of catalogi. Maar er zijn ook andere tegenprestaties mogelijk, zoals het verzorgen van speciale voorstellingen of een aantal gratis toegangsbewijzen.

In deze gevallen is er sprake van sponsoring in de strikte, commerciële zin: geldelijke steun of steun in natura wordt verleend als tegenprestatie voor bepaalde diensten van de ondersteunde instelling.

In het dagelijks spraakgebruik wordt de term 'sponsoring' gebruikt voor financiële steun in het algemeen, ongeacht of de 'sponsor' ook een tegenprestatie krijgt. Fiscaal is het echter van groot belang of er sprake is van sponsoring in strikte zin of niet. Is dat niet of maar in beperkte mate het geval, dan heeft de financiële ondersteuning vaak het karakter van een schenking.

Aan sponsoring in strikte zin zijn andere fiscale gevolgen verbonden dan aan schenkingen. Het verschil tussen sponsoring en een schenking is echter niet altijd even duidelijk. Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat een bedrijf een financiële bijdrage verleent als schenking, terwijl de gesponsorde uit erkentelijkheid wel de naam van de weldoener op een of andere manier naar buiten brengt. En aan steun die als een schenking wordt gepresenteerd kunnen zeer zakelijke overwegingen ten grondslag liggen: 'we kunnen als bedrijf niet achter blijven' of 'dit levert misschien in de toekomst een opdracht op'.

Van geval tot geval zal moeten worden nagegaan wat de aard van de ondersteuning is. In de volgende hoofdstukken zal gekeken worden naar ondersteuning in de vorm van sponsoring en in de vorm van schenking en de verschillende fiscale gevolgen die hieraan verbonden zijn.

Sponsoring

3.1 Algemeen

Het kenmerk van sponsoring in de strikte zin is het element 'tegenprestatie'.

Tegenover de bijdrage van de sponsor staat een tegenprestatie van de gesponsorde. Meestal is dit de vermelding van naam of bedrijfslogo van de sponsor, maar het kan ook de vorm krijgen van een besloten concert voor de sponsors van het orkest, een exclusief expositiebezoek, of een aantal gratis toegangskaarten voor alle voorstellingen van het gezelschap.

Tegenover de door de gesponsorde te verrichten prestatie stelt de sponsor geld, goederen of diensten ter beschikking. Voorbeelden zijn het vervoer van kunstobjecten of artiesten (gratis of tegen een gereduceerd tarief), het samenstellen van de jaarrekening, levering van vitrinekasten, etc.

Wat zijn nu de *fiscale gevolgen* van sponsoring voor de sponsor en de gesponsorde? Hierbij wordt er van uitgegaan dat de sponsor een ondernemer is in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting (*zie ook blz. 24, de begrippenlijst*).

3.2 Gevolgen voor de sponsor

De fiscale gevolgen voor de sponsor betreffen de vraag of de kosten van sponsoring aftrekbaar zijn voor de bepaling van de belaste winst. Hiervoor is de aard van de overeengekomen tegenprestatie van belang.

Als de tegenprestatie is gericht op de verbetering of het onderhouden van de naamsbekendheid van de sponsor, zijn de sponsorkosten als *reclamekosten* aan te merken. Reclamekosten zijn geheel aftrekbaar van de winst.

VOORBEELD

De sponsor bedingt dat zijn naam of bedrijfslogo op affiches, programma's, brochures e.d. van het gesponsorde evenement wordt vermeld. De kosten zijn nu volledig aftrekbaar.

Anders is het als de kosten van sponsoring zijn aan te merken als *representatiekosten*. De kosten zijn dan slechts voor 75% aftrekbaar bij de sponsor.

VOORBEELD

Een orkest verzorgt een besloten optreden voor zijn sponsor die hiervoor relaties uitnodigt, die hij bovendien voor en na afloop van het concert onthaalt. De sponsorkosten, die met dit besloten optreden samenhangen, moeten als representatiekosten worden aangemerkt. De kosten zijn voor 75% aftrekbaar.

Weer anders is het als de kosten zijn gemaakt voor *relatiegeschenken*. Kosten van relatiegeschenken zijn namelijk:

- voor 75% aftrekbaar als de waarde per geschenk (inclusief omzetbelasting en eventuele verpakkings- en verzendkosten) f 50 of minder bedraagt;
- niet aftrekbaar, als de waarde van een geschenk meer dan f 50 bedraagt.

Dit moet per relatie en geschenk beoordeeld worden.

VOORBEELD

Een sponsor beschikt over een aantal vaste plaatsen per concert en stelt deze ter beschikking aan zijn relaties. Dit is een relatiegeschenk. Stel dat een plaats f 40 waard is. In principe is dan 75% aftrekbaar. Dit is anders als de sponsor aan één relatie twee plaatsen ter beschikking stelt. Dan bedraagt het relatiegeschenk meer dan f 50, en is er niets aftrekbaar.

De fiscale gevolgen – wel aftrekbaar, niet aftrekbaar, gedeeltelijk aftrekbaar – zijn dus sterk afhankelijk van de tegenprestaties. Die bepalen of de sponsoruitgaven in het kader van reclame, voor representatie of voor relatiegeschenken zijn gemaakt. Afhankelijk hiervan kan in sommige gevallen mitsplitsing van de sponsorbijdrage nodig zijn. De sponsor moet dan aangeven welk deel van de kosten betrekking heeft op de verschillende tegenprestaties. Zo zal een sponsor die naamsvermelding (geheel aftrekbaar) en een besloten concert (75% aftrekbaar) verlangt, moeten aangeven welk deel van de sponsorkosten betrekking heeft op de naamsvermelding en welk deel op het besloten concert.

3.3 Gevolgen voor de gesponsorde

Culturele instellingen zijn bijna allemaal vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Daarom zal sponsoring voor hen zelden gevolgen hebben op het gebied van deze belasting.

3.4 Sponsoring en omzetbelasting (BTW)

Omzetbelasting verschuldigd?

Kenmerk van sponsoring in strikte zin is dat de sponsor een tegenprestatie van de ge-

sponsorde verlangt. De gesponsorde levert dus een dienst aan de sponsor. Over deze dienst moet de gesponsorde, als hij ondernemer is in de zin van de omzetbelasting, *omzetbelasting* voldoen. Culturele instellingen zijn meestal ondernemer in deze zin (zie *toelichting bij 'begrippen'*, blz. 24).

VOORBEELD

Factuur van gesponsorde aan sponsor:	
diensten als tegenprestatie voor sponsoring	10.000
verschuldigde omzetbelasting 17,5%*	1.750
Totaal	11.750

De afnemer van de dienst – de sponsor – moet dus *f* 11.750 voldoen aan de gesponsorde, die daarvan *f* 1.750 aan de fiscus geeft. Voor de gesponsorde blijft *f* 10.000 over. Als de sponsor ook een ondernemer is, kan hij de hem in rekening gebrachte omzetbelasting van de fiscus terugvragen. Per saldo bedragen de sponsorkosten – en de sponsoropbrengst – dan *f* 10.000.

Soms géén aftrek van omzetbelasting

Er zijn uitzonderingen op de regel dat een ondernemer de in rekening gebrachte omzetbelasting kan terugvragen van de fiscus. Zo komt dit recht niet of niet geheel toe aan ondernemers die over (sommige van) de door hen verrichte diensten zelf geen omzetbelasting in rekening brengen, omdat deze zijn vrijgesteld. Voorbeelden van dit soort vrijgestelde diensten zijn de meeste diensten van banken en verzekeringsmaatschappijen. Omdat zij niet de mogelijkheid hebben de hen in rekening gebrachte omzetbelasting terug te vorderen van de fiscus, zullen zij een sponsorbedrag toekennen dat inclusief omzetbelasting is. Van dit bedrag zal de gesponsorde dan omzetbelasting aan de fiscus moeten voldoen.

VOORBEELD

Een sponsor stelt aan een theater *f* 10.000 ter beschikking. Het theater zal als tegenprestatie op het programma de naam van de sponsor vermelden. Hierover is omzetbelasting verschuldigd. Als niets is overeengekomen tussen de sponsor en het theater, zal het theater van dit bedrag *f* 1.490 moeten betalen aan de fiscus en dus een factuur moeten uitreiken aan de sponsor voor *f* 8.510 plus *f* 1.490. Voor het theater blijft een bedrag van *f* 8.510 over. De kosten van de sponsor bedragen *f* 10.000.

Een ander geval waarin de omzetbelasting niet wordt teruggegeven, hangt samen met de wijze waarop een goed of een dienst door de sponsor wordt gebruikt. Dit is bijvoorbeeld het geval als de sponsor de tegenprestatie als relatiegeschenk geeft aan zijn personeel of aan personen of instellingen die zelf geen omzetbelasting kunnen terugvragen.

* Per 1 oktober '92 is het algemene tarief van de omzetbelasting verlaagd van 18,5% naar 17,5%.

VOORBEELD

Een bedrijf sponsort een concert en krijgt daarvoor een aantal plaatsen. Het bedrijf nodigt hiervoor zijn personeel en relaties uit. De omzetbelasting die drukt op de sponsorkosten kan de sponsor nu niet terugvragen van de fiscus.

Bij wijze van uitzondering kan de omzetbelasting wel teruggevraagd worden, zolang de waarde van dergelijke geschenken in totaal niet meer dan f 500 (excl. omzetbelasting) per begiftigde (relatie of personeelslid) per jaar bedraagt. Het is dus heel goed mogelijk dat in het bovenstaande voorbeeld de teruggaaf van omzetbelasting geen probleem geeft.

Sponsoring in natura

Bij sponsoring in natura stelt de sponsor goederen ter beschikking of verleent diensten. Een sponsor zegt bijvoorbeeld een orkest toe, in ruil voor naamsvermelding, het transport van muziekinstrumenten te bekostigen. De sponsor schakelt voor dit transport een transportondernemer in die daarvoor f 1.000 (exclusief BTW) aan de sponsor berekent.

VOORBEELD

Factuur transportonderneming:	
transport muziekinstrumenten	1.000
omzetbelasting à 17,5% =	175
Totaal	1.175

Het bedrag van f 175 dat door de transportonderneming in rekening is gebracht, kan door de sponsor van de fiscus worden teruggevraagd.

Dat de sponsor voor het orkest voor vervoer zorgt is omzetbelastingstechnisch een dienst. Over deze dienst moet de sponsor dus omzetbelasting voldoen aan de fiscus. De waarde van de dienst wordt gesteld op het bedrag dat de sponsor aan de transportonderneming moet betalen.

Tegelijkertijd zal de sponsor daarom aan de fiscus moeten voldoen:

dienst verricht voor orkest, nl.	
zorgdragen voor transport	1.000
omzetbelasting à 17,5% =	175
Totaal	1.175

De sponsor kan het bedrag aan omzetbelasting ad f 175 dat hij aan de fiscus moet betalen, factureren aan de gesponsorde, het orkest. Voor het orkest zal dit bedrag geen kostenpost zijn omdat het de in rekening gebrachte omzetbelasting terug kan vragen van de fiscus.

Omdat bij sponsoring in natura, over en weer diensten worden verleend, moeten zowel de sponsor als de gesponsorde omzetbelasting in rekening brengen. In dit voorbeeld is dan ook het orkest over de dienst die het verricht voor de sponsor (verschaffing naamsbekendheid) omzetbelasting verschuldigd.

Culturele instellingen en vrijstelling van omzetbelasting

Op het uitgangspunt dat over sponsoring omzetbelasting verschuldigd is, is een verzachting aangebracht voor culturele instellingen die voor hun hoofdactiviteiten zijn vrijgesteld van omzetbelasting. Het gaat hier om openbare musea en verzamelingen zoals bijvoorbeeld hortustuinen. Deze instellingen kunnen om extra financiële middelen te verwerven maximaal f 25.000 per jaar, vrij van omzetbelasting, voor dienstverlening ontvangen. Als deze grens wordt overschreden vervalt de vrijstelling en is over het hele ingezamelde bedrag omzetbelasting verschuldigd.

VOORBEELD

Een museum ontvangt van een sponsor in 1992 f 20.000 in ruil waarvoor de naam van de sponsor in de hal van het museum wordt vermeld. Het museum ontvangt geen andere sponsorgelden. Het bedrag van f 20.000 ligt onder de grens van f 25.000, zodat het museum geen omzetbelasting hoeft te voldoen. Voor 1993 wordt het sponsorbedrag verhoogd tot f 30.000, waarvoor de naamsvermelding wordt uitgebreid. Omdat in dat jaar de grens van f 25.000 wordt overschreden is het museum over de volledige f 30.000 omzetbelasting verschuldigd.

Overigens kunnen musea door leveringen van goederen – bijvoorbeeld de verkoop van een gedenkboekje – los van de grens voor diensten nog eens f 125.000 per jaar vrij van omzetbelasting inzamelen. Ook hier geldt dat bij overschrijding van de grens de hele vrijstelling vervalt. De levering van goederen die nauw samenhangen met het gelegenheid geven tot bezichtiging van voorwerpen in musea (bijvoorbeeld catalogi en foto's) is ook vrijgesteld van omzetbelasting. Deze leveringen tellen niet mee bij het bepalen of de f 125.000-grens wordt overschreden.

Schenkingen

4.1 Algemeen

In het vorige hoofdstuk is gesproken over sponsoring in strikte zin: de sponsor verplicht zich tot betaling in geld of natura, en de gesponsorde zet hier een dienst tegenover.

Bij sponsoring in ruime zin gaat het ook om schenkingen, dit wil zeggen: stennit vrijgevigheid. Een schenking is een overeenkomst waarbij de schenker toezegt uit vrijgevigheid een vermogensbestanddeel af te staan aan de begiftigde.

Zo'n formele schenking, met name van onroerend goed, moet bij notariële akte gebeuren. Als het gaat om roerende zaken zoals geld en kunstvoorwerpen, kan 'van hand tot hand' worden geschonken en is er geen notariële akte nodig. Het overmaken van een bedrag valt ook onder 'van hand tot hand'.

Naast de formele schenking bestaat de 'materiële schenking', dat wil zeggen iedere bevoordeling uit vrijgevigheid. Voorbeeld: een schilderij met een waarde van f 100.000 wordt aan een museum verkocht voor f 20.000. Het voordeel voor het museum is dan f 80.000.

Essentiële karakteristiek van elke schenking is het element 'vrijgevigheid': de begiftigde wordt bevoordeeld omdat dit de bedoeling is van de schenker. Een onbewuste bevoordeling is dan ook geen schenking. De aanwezigheid van minder altruïstische motieven staat overigens vrijgevigheid niet in de weg: een bedrijf kan wel degelijk schenken, ook al doet het dit omdat het zakelijk gezien niet kan achterblijven of omdat het hoopt op een fraaie order.

Sponsoring in strikte zin kan samengaan met een gift. Dit is het geval als men bewust en opzettelijk een bedrag geeft dat de waarde van de tegenprestatie van de culturele instelling verre overtreft. De sponsorovereenkomst houdt dan tegelijkertijd een materiële schenking in. Dit is een vorm van ondersteuning die heel vaak en in veel verschillende vormen voorkomt.

De gevolgen van schenkingen liggen op het gebied van schenkingsrecht, inkomsten- en vennootschapsbelasting (met name de aftrekbaarheid) en op het gebied van de omzetbelasting.

4.2 Gevolgen voor de schenker

4.2.1 De schenker is ondernemer

Een ondernemer kan het bedrag van een gift binnen de grenzen van de redelijkheid als bedrijfsuitgave opvoeren. Voorwaarde is wel dat de gift inderdaad is gedaan vanwege de belangen van het bedrijf. Bij grote vennootschappen met veel aandeelhouders is dit meestal wel duidelijk. Moeilijker ligt het soms bij éénnanszaken of familievennootschappen. Voor hen zijn de richtlijnen van de Staatssecretaris van Financiën van belang. Aftrekbaar als bedrijfsuitgave is de gift:

- als deze vergelijkbaar is met een uitgaaf voor reclame (uitgaven met het doel de goodwill van de onderneming in stand te houden vallen hier ook onder);
- als het bedrijf zich redelijkerwijs niet aan de gift kan onttrekken. Het moet wel het bedrijf zijn, en niet de achterliggende eigenaar, die zich niet aan de gift kon onttrekken;
- als de gift wordt gedaan omdat het bedrijf – ruim opgevat – bij het begiftigde doel belang heeft.

Als aan de hand van deze richtlijnen vaststaat dat de gift een zakelijk karakter heeft, is het bedrag aftrekbaar. Voor sommige giften moet, zoals eerder vermeld, echter weer een uitzondering worden gemaakt. Zo zijn giften die het karakter van relatiegeschenk hebben en meer dan f 50 waard zijn, niet aftrekbaar. Bij een waarde van f 50 of minder, is de aftrek 75%.

Als de gift geen bedrijfsuitgave is, is misschien toch aftrek mogelijk op grond van de giftenregeling. Voor rechtspersonen als de BV stelt de giftenregeling in de Wet op de vennootschapsbelasting een aantal voorwaarden. Men gaat er daarbij vanuit dat de culturele instelling die de gift krijgt in Nederland is gevestigd.

- De giften moeten te bewijzen zijn, b.v. aan de hand van bankafschriften;
- de giften zijn aftrekbaar indien en voor zover zij meer bedragen dan f 500;
- de aftrek bedraagt maximaal 6% van de winst.

Voor ondernemers/natuurlijke personen geldt de giftenregeling uit de Wet op de inkomstenbelasting.

4.2.2 De particuliere schenker

Particulieren – d.w.z. natuurlijke personen voor wie de gift geen bedrijfsuitgave is – kunnen hun giften in principe aftrekken. Dit kan op grond van de giftenregeling uit de Wet op de inkomstenbelasting. Bij gehuwden is het echter zo dat niet beide echtgenoten zich

op deze regeling kunnen beroepen, maar alleen diegene met het hoogste persoonlijk inkomen. Deze kan ook de giften die door de partner zijn gedaan aftrekken.

De giftenregeling maakt een onderscheid tussen twee soorten giften:

- 'losse' giften;
- giften die gedaan worden in de vorm van termijnen van lijfrenten.

De 'losse' giftenregeling

'Losse' giften zijn giften waartoe per keer wordt besloten. Deze giften zijn aftrekbaar onder de volgende voorwaarden, ervan uitgaande dat de gift wordt gedaan aan een culturele instelling in Nederland:

- de giften moeten te bewijzen zijn, bijvoorbeeld met behulp van bankafschriften;
- tegenover de gift ontstaan geen op geld waardeerbare aanspraken (voordelen);
- de giften overschrijden het drempelbedrag; deze drempel is 1% van het onzuiver inkomen met een minimum van f 120. Alleen het bedrag boven deze drempel is aftrekbaar;
- het maximum bedraagt 10% van het onzuiver inkomen. Het deel van de giften dat dit bedrag overschrijdt is niet aftrekbaar.

VOORBEELD

Een belastingplichtige met een onzuiver inkomen van f 50.000, schonk in 1991 aan 'losse' giften

f 6.000 (de drempel is 1% van f 50.000 = f 500).

Maximaal aftrekbaar is 10% van f 50.000, ofwel f 5.000.

Voor iemand die kosten maakt voor een culturele instelling en deze – hoewel dit wel mogelijk is – niet doorberekent, geldt het niet doorberekende bedrag als gift.

VOORBEELD

Een lid van de raad van advies van een museum reist in die hoedanigheid veel met de auto. De kosten van deze kilometers zou hij in rekening mogen brengen, maar dit doet hij niet. Het bedrag van deze kosten is aftrekbaar als gift.

Giften in de vorm van termijnen van lijfrenten

De wettelijke beperkingen aan de aftrek van losse giften kunnen het aantrekkelijk maken om een (tijdelijke) lijfrente te schenken. Men verbindt zich dan om een aantal jaren achter elkaar een bepaald bedrag te geven. Deze lijfrentetermijnen zijn – in tegenstelling tot losse giften – volledig aftrekbaar, en wel in het jaar van betaling. Vereist is, weer aannemende dat de begiftigde een in Nederland gevestigde culturele instelling is, dat:

- de schenker zich bij notariële akte verplicht;
- om gedurende ten minste 5 jaar jaarlijks een uitkering te doen;
- dat aan deze uitkeringen een einde komt als degene, van wiens leven de uitkeringen af-

- hankelijk zijn, binnen de overeengekomen periode van minimaal 5 jaar overlijdt;
- en tegenover de uitkeringen geen op geld waardeerbare aanspraken staan.

4.3 Gevolgen voor de begiftigde (schenkingsrecht)

Voor de begiftigde liggen de fiscale gevolgen van de schenking op het gebied van schenkingsrecht. Van een schenking die onder dit recht valt, is sprake als de schenker op het moment van de schenking in Nederland woont of gevestigd is. De geëmigreerde Nederlander die binnen tien jaar na emigratie een schenking doet, wordt geacht ten tijde van de schenking in Nederland te wonen. Voor niet-Nederlanders die naar elders verhuizen geldt een termijn van één jaar.

Tarief

Het normale tarief voor het schenkingsrecht, voor instellingen die niet het algemeen nut tot doel hebben, is 41%-68%. Voor culturele instellingen gevestigd in Nederland, op de Nederlandse Antillen en op Aruba geldt echter een bijzonder tarief van 11%. Het is de begiftigde die het schenkingsrecht moet betalen.

Waarde waarover schenkingsrecht geheven wordt

Schenkingsrecht wordt geheven over de waarde van de schenking. Bij een schenking in natura, bijvoorbeeld een schilderij, is de waarde in het economisch verkeer – in het algemeen de verkoopwaarde – op de datum van de schenking bepalend. Deze waarde kan ‘minnelijk’ worden vastgesteld. De fiscus en de begiftigde wijzen dan ieder een taxateur aan en beide taxateurs stellen vervolgens samen de waarde vast.

Aandacht verdient ook de waardebepaling van de schenking van een recht op termijnen van lijfrenten. Het schenkingsrecht wordt niet jaarlijks geheven over het bedrag dat de begiftigde ontvangt, maar over de contante waarde van de termijnen op het moment van de toekenning. Deze waardering gaat volgens een in de wet neergelegde formule.

Drempelvrijstelling

Voor het schenkingsrecht is de vrijstelling van f 6.999 (1992), voor culturele instellingen van belang. Deze vrijstelling vervalt echter als de schenking daarbovenuit komt. Dan is over de hele schenking schenkingsrecht verschuldigd. Wel is het zo dat dit recht nooit meer bedraagt dan 3/4 van het bedrag dat de vrijstelling te boven gaat.

VOORBEELD

Aan een culturele instelling wordt f 7.500 geschonken. Dit bedrag overschrijdt de vrijstelling met f 501. In dat geval is niet 11% over f 7.500 (= f 825) verschuldigd, maar 75% over f 501, is f 375,75.

De vrijstelling heeft betrekking op een periode van 24 maanden. Alle schenkingen die gedurende die periode zijn gedaan door dezelfde schenker aan dezelfde culturele instelling, worden voor de bepaling van de vrijstelling opgeteld. Voorts geldt dat als echtgenoten ieder een schenking doen, deze schenkingen geacht worden te zijn gedaan door één persoon.

Absolute vrijstellingen

Naast de drempelvrijstelling bestaat een aantal absolute vrijstellingen, waarbij over het geschonkene, wat de waarde ook is, nooit schenkingsrecht verschuldigd is. Het gaat dan om schenkingen gedaan door de Koningin, leden van het Koninklijk Huis, de Staat, een provincie of een gemeente.

Bij schenkingen aan de Staat, een provincie of een gemeente komt schenkingsrecht evenmin aan de orde. Een rijksmuseum of een gemeentelijk museum kan dus 'onbelast' worden bedacht.

Kwijtschelding

De Minister van Financiën kan op verzoek tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van schenkingsrecht overgaan bij:

- de verkrijging van een kunstvoorwerp door een in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba gevestigde vereniging of stichting, die haar kunstvoorwerpen in de regel kosteloos of tegen een matige toegangsprijs ter bezichtiging van het publiek stelt;
- de verkrijging van een kunstvoorwerp door een in Nederland, Aruba of de Nederlandse Antillen gevestigde vereniging of stichting, die (nagenoeg) uitsluitend de bevordering van kunst ten doel heeft.

Als het schenkingsrecht verschuldigd is over een schenking van een recht op termijnen van lijfrenten die voor de inkomstenbelasting aftrekbaar zijn, wordt echter geen kwijtschelding verleend.

De Minister van Financiën kan ook kwijtschelding verlenen van het schenkingsrecht als het gaat om schenkingen die ten algemene nutte zijn, die aan *een bepaald tijdstip of aan een bepaalde gebeurtenis gebonden zijn*.

VOORBEELD

Voor de renovatie van het Concertgebouw te Amsterdam was de stichting 'Steun het Concertgebouw' opgericht. Deze stichting was door de fiscus aangemerkt als een 'het algemeen nut beogende instelling'. Over haar verkrijgingen zou de stichting normaal gesproken 11% schenkingsrecht verschuldigd zijn geweest. Nu werd door de Minister van Financiën dit recht kwijtgescholden voor de schenkingen die in een bepaalde periode en in het kader van deze actie werden verkregen.

Kwijtschelding wordt in dit geval ook gegeven als het schenkingsrecht verschuldigd is over een schenking van een recht op termijnen van lijfrenten, mits:

- de schenking binnen de actieperiode is gedaan;
- de periode waarin lijfrentetermijnen worden betaald, maximaal vijf jaar is;
- de eerste lijfrentetermijn wordt betaald voordat de actieperiode verstreken is.

Verklaring culturele instelling

Een instelling die een verklaring wil hebben dat zij een culturele instelling is kan zich wenden tot de Belastingdienst/ Registratie en Successie met het verzoek de zgn. *artikel 24 lid 4 Successiewet-verklaring* af te geven.

Voor een dergelijke verklaring zijn zowel de statutaire doelstellingen als de feitelijke werkzaamheden van belang.

Successierecht

Niet alleen bij leven, maar ook bij testament kan een culturele instelling bedacht worden. Zo komt het voor dat schilderijen aan musea worden nagelaten. In plaats van een of meer objecten kan uiteraard ook een geldbedrag worden toegekend of een instelling kan tot erfgenaam worden benoemd. Aan een dergelijke verkrijging kan een last verbonden zijn. Bijvoorbeeld, een museum krijgt een bedrag op voorwaarde dat er een expositie van het werk van een bepaalde schilder wordt ingericht, of dat een schilderij gerestaureerd zal worden.

Over een dergelijke erfrechtelijke verkrijging is in Nederland successierecht verschuldigd, mits de erflater op het moment van overlijden in Nederland woont. De geëmigreerde Nederlander die binnen tien jaar na emigratie overlijdt, wordt geacht op het moment van overlijden in Nederland te wonen.

Het tarief van het successierecht is 11%. Het successierecht moet betaald worden over de waarde van de verkrijging. Deze waarde wordt in het algemeen op dezelfde manier bepaald als bij het schenkingsrecht: minnelijk vastgesteld door taxateurs van beide partijen.

De vrijstelling van successierecht voor culturele instellingen is f 13.998 (1992). Deze vrijstelling vervalt als de waarde van de verkrijging hoger is dan het bedrag van de vrijstelling. Ook hier geldt dat de belasting niet meer kan bedragen dan 75% van het bedrag dat de vrijstelling overschrijdt. Voorts kan ook hier de Minister van Financiën het verschuldigde successierecht geheel of gedeeltelijk kwijtschelden bij de verkrijging van een voorwerp van kunst door 'een vereniging of stichting die haar voorwerpen in de regel kosteloos, of tegen een matige toegangsprijs, ter bezichtiging van het publiek stelt'.

4.4 Schenkingen en omzetbelasting

4.4.1 Gevolgen voor de schenker

Schenkingen in natura

Omzetbelasting komt aan de orde als de schenking in natura plaatsvindt en als de schenker een ondernemer is in de zin van de Wet op de omzetbelasting 1968. De schenker kan de omzetbelasting die hem vanwege de schenking in rekening is gebracht, namelijk niet van de fiscus terugvragen als de begiftigde zelf niet tot teruggaaf gerechtigd is.

VOORBEELD

Een aannemer die een museum heeft verbouwd, schenkt het museum (dat van omzetbelasting is vrijgesteld) ter gelegenheid van de oplevering een video-installatie. Zou het museum de installatie zelf gekocht hebben, dan zou het de daarop drukkende omzetbelasting niet kunnen terugvragen van de fiscus. De aannemer heeft daarom geen recht van teruggaaf van de omzetbelasting die hem voor de installatie in rekening is gebracht.

Uitzondering: voor zover de waarde van de gift niet meer bedraagt dan f 500 (excl. omzetbelasting) per jaar, kan de aannemer de daarop drukkende omzetbelasting wèl van de fiscus terugvragen.

4.4.2 Gevolgen voor de begiftigde

Schenkingen

Bij schenkingen ontvangt de begiftigde uit vrijgevigheid een voordeel: er wordt geen tegenprestatie verlangd. Heffing van omzetbelasting bij de begiftigde is daarom niet aan de orde.

Donateurs, begunstigers en vriendenverenigingen

Veel culturele instellingen hebben een kring van begunstigers. Deze begunstigers zitten vaak in een afzonderlijke vriendenvereniging met als doel de financiële ondersteuning van b.v. het museum of orkest. Een andere juridische vorm die vaak wordt gekozen is de stichting ‘sponsorfonds’, die een kring van donateurs opbouwt.

De instellingen doen hun best om donateurs te werven. Mede afhankelijk van de bedragen waarmee de donateurs de instelling financieel ondersteunen krijgen zij soms bepaalde voordelen zoals de mogelijkheid van vóórbespreking van optredens of gratis toegang bij try-outs.

De vraag is wat het karakter van deze vormen van financiële steun is. In principe is de donateursbijdrage doorgaans een schenking. Daarbij speelt een rol dat de donateur meestal geen op geld waardeerbare tegenprestatie ontvangt. Moeilijker wordt het als de donateur wél op geld waardeerbare zaken zoals catalogi e.d. krijgt. Dan is van belang of de tegenprestatie de reden was voor het doen van de bijdrage. Dit zal zelden zo zijn. Particuliere donateurs dragen bij omdat zij de instelling een warm hart toedragen. De catalogi en het recht van voorbespreking zijn een ‘lokkertje’, een aardig gebaar.

Bedrijven worden vaak donateur omdat zij zich zakelijk gezien moeilijk kunnen onttrekken aan het doen van een bijdrage.

Dit neemt niet weg dat de tegenprestatie in een zodanig rechtstreeks verband kan staan tot de bijdrage, dat er niet langer sprake kan zijn van een schenking. In dat geval kan de begunstigde omzetbelasting verschuldigd zijn, ervan uitgaande dat de stichting of vereniging als ondernemer is aan te merken.

De vraag: ‘schenking’ of ‘betaling met het oog op een tegenprestatie’ zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld. Afhankelijk van de uitkomst, zal de bijdrage aftrekbaar zijn als gift of de vergoeding (incl. omzetbelasting) voor een tegenprestatie vormen.

Aankopen bezit van kunst

6.1 Algemeen

Kunst wordt door iedereen gekocht; door particulieren en door ondernemers. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de fiscale gevolgen van het kopen van kunst voor deze twee categorieën. Ook komen de omzetbelastingaspecten aan de orde die een rol spelen bij het kopen van kunst.

6.2 Kunstbezit en de ondernemer

Kunstobjecten kunnen om verschillende redenen worden gekocht. Het gaat hier echter om kunstobjecten die gekocht zijn om de werkomgeving te verbeteren. Het kunstwerk wordt dus b.v. opgehangen in de centrale hal. Het is niet gekocht om weer door te verkopen.

De vraag naar de rol van het kunstobject is van belang voor een aantal fiscale vragen, zoals: kan er investeringsaftrek worden verkregen? Kan er op worden afgeschreven? Kan er, wanneer er een verkoopwinst zou zijn, een vervangingsreserve worden gevormd?

Bedrijfsmiddel

Een bedrijfsmiddel is iets dat voor het uitoefenen van de onderneming wordt gebruikt, d.w.z. een duurzaam kapitaalgoed. Bedrijfsmiddelen zijn iets anders dan zaken die voor de omzet bestemd zijn. Een schilderij dat door een ondernemer wordt gekocht om in een vergaderzaal te worden ophangen ter verbetering van de werkomgeving is een bedrijfsmiddel. Wanneer hetzelfde schilderij door een kunsthandelaar zou worden gekocht met de bedoeling om het daarna door te verkopen, is het voor de omzet bestemd. Dan is het geen bedrijfsmiddel.

Investeringsaftrek

Als een kunstobject als bedrijfsmiddel is aan te merken, heeft de ondernemer recht op investeringsaftrek. Een gedeelte van het bedrag dat in het schilderij is geïnvesteerd, kan ten laste van de fiscale winst worden gebracht. Deze investeringsaftrek, die afhankelijk is van het totale in dat jaar geïnvesteerde bedrag, bedraagt minimaal 2% en maximaal 18%. Boven een bepaald bedrag (1992: f 471.000) bestaat geen recht meer op investeringsaftrek.

Afschrijving

Op bedrijfsmiddelen kan doorgaans afgeschreven worden. Het doel van de afschrijving is rekening te houden met de vermindering van de gebruikswaarde van een bedrijfsmiddel. Omdat de gebruikswaarde van kunstobjecten alleen bij uitzondering daalt, is afschrijving bij kunstobjecten in het algemeen niet aan de orde.

Vervangingsreserve

Als een kunstwerk dat tot het ondernemingsvermogen hoort met winst wordt verkocht, is hierover in het jaar van verkoop vennootschapsbelasting (als de ondernemer een BV/NV is) of inkomstenbelasting (als de ondernemer een natuurlijk persoon is) verschuldigd.

Van deze regel kan, als het object een bedrijfsmiddel is, afgeweken worden wanneer 'het vaste voornemen tot vervanging' bestaat. Er kan dan een vervangingsreserve gevormd worden. Op die manier wordt de belastingheffing over de verkoopwinst uitgesteld. Als binnen vier jaar wordt overgegaan tot vervanging door een gelijksoortig bedrijfsmiddel wordt de vervangingsreserve – binnen zekere grenzen – afgeboekt op de kostprijs van het nieuwe object. Is het object na vier jaar niet vervangen, dan wordt de vervangingsreserve aan de winst toegevoegd.

VOORBEELD

Een BV verkoopt een schilderij met een boekwaarde van f 20.000 voor f 30.000 en maakt dus een boekwinst van f 10.000. Op het moment van verkoop bestaat het voornemen tot vervanging. Er wordt een vervangingsreserve van f 10.000 gevormd. Na 2 jaar wordt er een schilderij gekocht voor f 35.000. De vervangingsreserve wordt op deze kostprijs afgeboekt. De fiscale boekwaarde van het nieuwe schilderij is dan f 25.000. Belastingheffing over de winst van f 10.000 wordt zo naar de toekomst verschoven.

Vermogensbelasting/ondernemingsvrijstelling

Als kunstvoorwerpen een onderdeel zijn van het ondernemingsvermogen van een natuurlijk persoon, wordt er vermogensbelasting over geheven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kunstobjecten die tot de voorraad van een kunsthandelaar behoren.

De vermogensbelasting, waarvan het tarief 8 promille is, wordt verzacht door de zgn. ondernemingsvrijstelling. (*Zie voor de ondernemingsvrijstelling de 'Toelichting Begrippen', blz. 24*).

Omzetbelasting

De ondernemer kan de omzetbelasting, die bij het kopen van een kunstvoorwerp in rekening is gebracht, terugvragen van de fiscaal. Een voorwaarde hiervoor is wel dat hij gebruik maakt van het kunstvoorwerp in het kader van de onderneming en hij het niet aanwendt in verband met vrijgestelde prestaties.

De ondernemer die kunstvoorwerpen die hij in zijn bezit heeft verkoopt, zal omzetbelasting moeten voldoen aan de fiscaal.

6.3 Kunstbezit en de particulier

Aankoop en verkoop

Aankoop en bezit van kunst door een particulier heeft, afgezien van de omzetbelasting, geen fiscale gevolgen. De particulier die bij verkoop van een kunstobject dat hij voor zijn genoegens of ter belegging in zijn bezit had, winst maakt, hoeft daarover geen inkomstenbelasting te betalen. In tegenstelling tot sommige andere Europese landen, kent Nederland geen algemene vermogenswinstbelasting.

Vermogensbelasting

Over kunstobjecten die tot een particuliere verzameling behoren is geen vermogensbelasting verschuldigd.

Gevolgen voor de omzetbelasting

Bij het kopen van een kunstvoorwerp moet een particulier omzetbelasting betalen. In tegenstelling tot een ondernemer kan een particulier deze omzetbelasting nooit terugvragen van de fiscus. Daarentegen hoeft hij bij de eventuele verkoop van een kunstobject ook geen omzetbelasting aan de fiscus af te dragen. Een ondernemer moet dit wel.

Tarief omzetbelasting

Bijzondere aandacht verdient het tarief van de omzetbelasting. Bij de verkoop van kunstvoorwerpen geldt in beginsel namelijk niet het gewone tarief van 17,5% , maar het lage tarief van 6%. Zie onder 'Toelichting begrippen', blz. 24 voor verdere toelichting op de tarieven omzetbelasting.

Ten slotte

In deze brochure is aandacht besteed aan de fiscale aspecten van financiële steunverlening aan culturele instellingen. Die aspecten zijn legio en er zijn veel speciale tarieven en mogelijkheden tot aftrek.

De kosten van ondersteuning zijn vaak integraal aftrekbaar voor de heffing van inkomsten- of vennootschapsbelasting. Als er sprake is van een schenking is voor het schenkingsrecht in principe een bijzonder tarief van 11% van toepassing. In een aantal gevallen is het voor culturele instellingen zelfs mogelijk kwijtschelding van het schenkingsrecht te krijgen. Op het gebied van de omzetbelasting leidt de steunverlening vaak niet tot extra kosten.

Deze brochure probeert een overzicht van de vele fiscale aspecten te geven. Desalniettemin zullen in afzonderlijke gevallen de fiscale aspecten zorgvuldig bekeken moeten worden. Het is raadzaam in voorkomende gevallen met een ter zake deskundig adviseur te overleggen.

De volgende punten zijn in ieder geval van belang:

- Is er sprake van sponsoring in strikte zin, d.w.z. wordt van de gesponsorde een tegenprestatie verlangd - of gaat het om sponsoring in ruime zin, zodat er sprake is van een schenking.
- Als het gaat om sponsoring in de strikte zin, moet de gesponsorde omzetbelasting voldoen over de door hem te verrichten prestatie. In geval van sponsoring in natura dient zelfs over en weer omzetbelasting te worden berekend.
- Sponsorcontracten moeten zorgvuldig worden opgesteld. Er moet nauwkeurig worden omschreven welke financiële ondersteuning wordt verleend en indien er een tegenprestatie wordt verlangd, waar deze tegenprestatie uit bestaat.
- Een goede administratie van de financiële ondersteuning, zowel bij degene die de steun verleent als bij degene die de steun ontvangt, is absoluut noodzakelijk.

Toelichting begrippen

Hieronder volgt een nadere toelichting op enkele begrippen die in deze brochure worden gehanteerd, met name 'ondernemerschap' en omzetbelasting.

ONDERNEMER

• Een ondernemer in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 is de natuurlijk persoon die een onderneming drijft. Een onderneming is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, die door deelname aan het economische verkeer winst probeert te maken. Ook de natuurlijk persoon die een vrij beroep uitoefent – de arts, advocaat, organisatieadviseur – geldt als ondernemer. De ondernemingswinst hoort bij het inkomen waarover inkomstenbelasting verschuldigd is. Het tarief is 38,55% - 60% (1992).

De ondernemer – natuurlijk persoon – wordt ook met zijn ondernemingsvermogen in de vermogensbelasting betrokken. Op grond van de ondernemingsvrijstelling blijft hierbij buiten beschouwing:

- het ondernemingsvermogen indien dit niet meer bedraagt dan f 126.000 (1992);
- indien het ondernemingsvermogen meer bedraagt dan f 126.000, blijft buiten beschouwing f 126.000 + 40% van het bedrag dat f 126.000 overschrijdt, zij het dat de maximale vrijstelling f 561.000 (1992) is.

• Ondernemer in de zin van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 zijn onder meer rechtspersonen als de BV en de NV. Zij betalen over hun winst vennootschapsbelasting. De winst wordt in hoofdlijnen op dezelfde manier vastgesteld als de winst van de ondernemer/natuurlijk persoon. Het tarief is 40% - 35%. (Het vennootschapsbelastingtarief is 40% over de eerste f 250.000 winst, en 35% over de winst die dit bedrag te boven gaat.)

In tegenstelling tot de BV en NV zijn rechtspersonen als de stichting en de vereniging alleen ondernemer indien en voor zover zij een onderneming drijven. Dit geldt ook als zij, ondanks dat zij niet naar winst streven, met hun werkzaamheden concurreren met belastingplichtige ondernemers. Bijvoorbeeld een non-profit stichting die zich bezighoudt met de verkoop van kunstvoorwerpen. Deze stichting treedt dan in concurrentie met galerieën en kunsthandelaren.

De Wet op de vennootschapsbelasting kent een aantal vrijstellingen. Zo zijn culturele instellingen van vennootschapsbelasting vrijgesteld als de instelling niet op winst maken is gericht. Er mag wel enige winst zijn, maar deze mag in principe niet meer bedragen dan f 13.000. In ieder geval mag de winst van het jaar zelf en de daaraan voorafgaande vier jaren niet meer bedragen dan f 56.000. Oe eventuele winst moet aangewend worden voor een doel waarmee het algemeen maatschappelijk belang gediend is.

• Iemand is ondernemer in de zin van de Wet op de omzetbelasting 1968 als hij, al dan niet met winst oogmerk, regelmatig economische activiteiten verricht. Dit wil zeggen: prestaties in het economische verkeer verricht waarvoor een vergoeding in geld of in natura wordt ontvangen. Over deze prestaties – diensten of leveringen – moet de ondernemer omzetbelasting voldoen aan de fiscus. Daar staat tegenover dat hij de omzetbelasting die hem door anderen in rekening is gebracht terug kan vorderen van de fiscus. De meeste culturele instellingen zullen ondernemer zijn in de zin van de omzetbelasting.

TARIEVEN OMZETBELASTING

Het algemene tarief voor omzetbelasting bedraagt 17,5%. Op het terrein van de kunst kunnen echter vrijstellingen en een verlaagd tarief van 6% van toepassing zijn.

Vrijstellingen

Openbare musea en verzamelingen zoals hortustuinen zijn van omzetbelasting vrijgesteld: zij hoeven over de toegangskaarten geen omzetbelasting af te dragen. Voor de bezichtiging van wisselende collecties kan, anders dan voor de eigen vaste collectie, desgewenst wel omzetbelasting in rekening worden gebracht.

Veel musea hebben een eigen museumwinkel (dus niet in een afzonderlijke stichting), waar catalogi, kunstboeken, ansichtkaarten, sieraden, design-gebruiksvoorwerpen, t-shirts etc. worden verkocht. Het museum is voor de verkopen via deze winkel in beginsel omzetbelasting verschuldigd. Het verkopen van goederen die nauw samenhangen met de bezichtiging van de museumcollectie, zoals catalogi, foto's en fotokopieën, is van omzetbelasting vrijgesteld. Over de verkoop van andere goederen zal in de regel omzetbelasting voldaan moeten worden, tenzij de opbrengsten uit deze en eventuele andere door het museum verrichte leveringen niet meer bedragen dan f 125.000 per jaar.

De omzetbelastingplicht hoeft overigens niet bezwaarlijk te zijn. Tegenover het feit dat omzetbelasting moet worden voldaan, staat dat de omzetbelasting die in rekening is gebracht op aankopen voor deze winkel deels kan worden teruggevraagd aan de fiscus. Te denken valt aan de omzetbelasting op de ingekochte goederen, de kassa, telmachine, vitrines, toonbank, gas en elektriciteit etc.

Verlaagd tarief van 6%

Schouwburgen, concertzalen, toneelgezelschappen, orkesten e.d. zijn niet vrijgesteld van omzetbelasting voor wat betreft het toegang verlenen tot de voorstellingen. Deze prestaties zijn onderworpen aan het algemene omzetbelastingtarief van 17,5%. Op grond van een EG-voorstel mogen de EG-lidstaten na 1 januari 1993 dit toegang verlenen onderwerpen aan het lage tarief. Het is niet bekend of Nederland deze mogelijkheid zal benutten.

Het verlaagd tarief is van toepassing bij de vervaardiging in opdracht of bij de verkoop van:

- beeldhouwwerken en andere voorwerpen van plastische kunst, die door de kunstenaar zijn ontworpen, niet als massa-produkten zijn aan te merken en, waar het 'andere voorwerpen van plastische kunst' betreft, eigenhandig zijn uitgevoerd;
- al dan niet ingelijste schilderstukken en tekeningen, die door kunstenaars zijn vervaardigd;
- al dan niet ingelijste etsen, gravures, houtsneden en dergelijke kunstwerken;
- fotografische kunstwerken, voor zover deze door persoonlijk ingrijpen van de kunstenaar in het afdrukprocédé tot stand zijn gekomen.

In de lijst van goederen en diensten die is opgesteld in het kader van de afspraken die tussen de Lid-staten zijn gemaakt over de toepassing van het verlaagde BTW-tarief, komt de levering van de hierboven genoemde kunstwerken overigens niet voor. Verwacht mag worden dat het verlaagde tarief binnen afzienbare termijn wordt vervangen door het algemene tarief.

Het tarief van 6% geldt zowel bij verkoop van kunst door de uitvoerende kunstenaar zelf als bij de verkoop van kunst via galerieën, handelaren en veilingen. De uitleen van kunst door artotheken en dergelijke valt eveneens onder het 6%-tarief. Ook in gevallen waarin 'andere voorwerpen van plastische kunst' door een ander dan de kunstenaar zijn vervaardigd, kan het tarief van 6% van toepassing zijn, mits het vervaardigen is geschied naar aanwijzingen en onder toezicht van de kunstenaar, op zo'n manier dat het resultaat van het werk van anderen in wezen aan de kunstenaar moet worden toegerekend. Dit geldt niet voor schilderijen en tekeningen.

Het algemene tarief van 17,5% is echter van toepassing op de diensten die worden verricht door kunstenaars. Te denken is aan een beeldend kunstenaar die een ontwerp heeft gemaakt voor de vormgeving van een dorpsplein of die de wand van een gebouw voorziet van een kunstschildering.

Colofon

Meer exemplaren van deze brochure zijn
telefonisch of schriftelijk te bestellen bij
Hageman Verpakkers bv
Postbus 281
2700 AG Zoetermeer
tel. 079 - 611188
o.v.v. ISBN 90-74364-03-9
en een afleveradres
(prijs f. 10,- per ex.)

Productie

Centrale Directie
Voorlichting,
Documentatie en
Bibliotheek van het
ministerie van
Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Tekst

Moret, Ernst en Young

Fotografie

Hannes Wallrafen

Ontwerp

Inge Kwee en Ad van der Kouwe
(Manifesta), Rotterdam

Druk

Opmeer Boekdruk Offset bv

W V C